

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

7/46988 GK 178

Sayı : E-69602026-610-00066430490-40402804
Konu : Soru Önergesi (7/46988)

27.12.2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 18.06.2021 tarihli ve 43452547-120.07-E.0830270 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde yer alan, Niğde Milletvekili Sayın Ömer Fethi GÜRER tarafından verilen 7/46988 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet MUŞ
Bakan

Ek : Soru Önergesi Cevabı (3 sayfa)

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: 055882C5-40AE-4274-9BDF-879B396CE2E2
Adres: Üniversiteler Mah. Dumlupınar Cad. No.151 Çankaya/ANKARA
Faks No: (0312) 449 13 41
e-Posta: stratejisoruonergeleri@ticaret.gov.tr
İnternet Adresi: www.ticaret.gov.tr
KEP Adresi: stratejigelistirmebakanligi@gtb.hs01.kep.tr

<https://www.turkiye.gov.tr/ticaret-bakanligi-ebys>

Bilgi İçin:Soru Önergeleri Birimi
Telefon No: (0312) 449 1338-36

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

Niğde Milletvekili Sayın Ömer Fethi GÜRER'e ait 7/46988 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

Bakanlığımız görev ve yetki alanına giren hususlar itibarıyla önergenize ilişkin cevaplarımıza aşağıda yer verilmiştir:

1-3) Covid-19 pandemisinin küresel ticarete yol açtığı olumsuz etkiler lojistik alanında da hissedilmekte ve bu sorunlar Bakanlığımıza çeşitli kanallardan intikal ettirilmektedir. Küresel pandeminin de etkisiyle ithalat-ihracat dengesizliğinin navlun ücretlerinde artışa sebep olması, rezervasyonlarda yaşanan aksaklıklar, pandemiye bağlı olarak destinasyon ve sefer sayılarının azalması ve azalan ihracat/ithalata bağlı talep daralması gibi sorunlar tüm taşımacılık türlerinde fiyatlara artış olarak yansımıştır.

Yaşanan maliyet artışlarının ihracatçılarımız üzerinde yarattığı baskıyı ortadan kaldırarak ihraç ürünlerimizin daha hızlı ve daha az maliyetli olarak pazarlara ulaştırılmasının sağlanması hedefine yönelik olarak Bakanlığımız tarafından birtakım tedbirler ve çalışmalar gerçekleştirilmektedir. Ayrıca hava, kara ve deniz taşımacılığı ile ihracatımızda navlun maliyetlerinin azaltılması yönünde Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı ile ivedi olarak bir çalışma grubu kurulmuştur. Söz konusu çalışma grubunda ihraç güzergâhlarımızda yaşanan sorunların çözümlenmesi yönünde aksiyon planlarının oluşturulması ve firmalarımızdan alınan bilgiler kapsamında navlun maliyet faktörlerinin detaylı analizleri yapılarak navlun maliyetlerimizin yönetilebilir seviyelere çekilmesi yönünde çalışmalar gerçekleştirilmektedir.

Özellikle kara yolu geçiş ücretleri ile deniz yolu taşımacılığında ortaya çıkan navlun fiyatlarında artışların ihracatımıza olumsuz etkilerinin bertaraf edilmesi noktasında, demir yolu ve hava yolu taşımacılığının geliştirilmesi ve böylece modlar arasında çeşitliliğin sağlanması Bakanlığımızın önemli hedeflerindendir. Demir yolları ile ilgili hedefe yönelik olarak başta Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı olmak üzere, TCDD İşletmesi Genel Müdürlüğü, TCDD Taşımacılık A.Ş. ve sektör kuruluşları ile detaylı çalışmalar yürütülmektedir. Bu çalışmalar kapsamında, demir yollarımız özelinde modlar arası (intermodal) ve çok modlu (multimodal) uygulamaların geliştirilmesi; ihracatımızda demiryolu taşıma payının artırılması; başta dış ticaret uygulamalarına hizmet etmek üzere ülkemizde hızlı, esnek, emniyetli, güvenilir ve entegre bir demir yolu ulaştırma sisteminin tesis edilmesiyle lojistik maliyetlerin düşürülmesi hedeflenmektedir.

Coğrafi konumu itibarıyla aktarma merkezi niteliğinde bulunan ülkemizin bu avantajını pratik faydaya dönüştürecek önemli projelerden biri de Kuşak ve Yol Projesi'dir. Avrupa ve Asya'yı birbirine bağlayan alternatif güzergâhlardan olan ve ülkemizin de üzerinde yer aldığı Orta Koridor'un önemli bir parçası olan Hazar Koridoru'nun tam anlamıyla işlerlik kazanması bahsettiğimiz coğrafi avantajımızın tam olarak kullanılabilmesinin önünü açacaktır.

Ülkemizde bu anlamda son yıllarda yapılan en önemli atılımlardan biri Bakü-Tiflis-Kars (BTK) demir yolu hattının kullanıma açılmasıdır. Söz konusu proje ile Gürcistan, Azerbaycan, Kazakistan, Özbekistan, Türkmenistan, Rusya ve çevre ülkeler ile dış ticaretimizin olumlu şekilde etkilendiği görülmektedir. BTK demir yolu hattı, bölgenin ekonomik potansiyelinin ortaya çıkması ve bu ekonomilerin entegrasyonu için en pratik çözüm yollarından biri olarak görülmektedir. Bu bağlamda, BTK hattının gerek diğer demir yolu hatlarıyla gerekse de diğer taşımacılık modlarıyla entegre edilmesi, kapasite ve kullanılabilirliğinin artırılması Kuşak ve

Yol Projesi'nden ülkemiz ekonomisi, dış ticareti ve lojistik sektörünün azami fayda sağlaması açısından büyük önem taşımaktadır.

Ülkemizin kısa mesafe deniz yollarından faydalanması amacıyla, başta Ro-Ro taşımacılığının geliştirilmesi olmak üzere alternatif lojistik güzergâhlarının oluşturulması, alternatif modların kullanımı ve bunun için gerekli tedbirlerin alınması temel faaliyetlerimiz arasında yer almaktadır. Bu noktada ilgili kurum ve sektör temsilcilerimiz ile koordineli olarak ihracatçılarımız alternatif güzergâhlar ve taşımacılık türlerini kullanmaları konusunda yönlendirilmeye çalışılmaktadır.

Yine lojistik maliyetleri olumlu etkileyecek diğer önemli bir husus Yurt Dışı Lojistik Merkezlerle (YDLM) ilgili yapılan çalışmalardır. Bu çerçevede hazırlanan 3080 sayılı "Yurt Dışı Lojistik Merkezlerin Desteklenmesi Hakkında Karar" 14.10.2020 tarihli ve 31274 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Mezkûr karar uyarınca işbirliği kuruluşlarının YDLM'nin faaliyete geçirilmesine yönelik olarak gerçekleştirecekleri kurulum, bilişim dâhil yatırım, ruhsat ve izin giderleri 5 milyon ABD dolarına kadar; açtıkları birimlerin kira, komisyon ve kullanım giderleri yıllık 3 milyon ABD dolarına kadar; reklam, tanıtım ve pazarlama faaliyetleri, danışmanlık hizmeti alımına yönelik giderleri ve istihdam harcamaları yıllık 700 bin ABD dolarına kadar desteklenebilecektir. YDLM'lerde yer alacak kullanıcıların gümrükleme, ambalajlama, elleçleme, dağıtım, depolama, paketleme, paletleme gibi giderleri için ise yıllık 100 bin ABD dolarına kadar destek sağlanacaktır.

YDLM'ler 5 yıl süresince desteklenecek olup son üç yıllık ortalama kapasite kullanım oranı en az yüzde elli olanlara beş yıla kadar ilave süre verilmesi mümkün olacaktır.

YDLM'lerin, Türk ihraç ürünlerine ilişkin depolama, yükleme ve boşaltma, elleçleme, sevkiyat, kargo birleştirme ve bölme ve ilgili ülkenin iç kesimlerine dağıtım hizmetlerini sunan alanlardan oluşması hedeflenmektedir. Kurulacak lojistik merkezlerin ihracatçılarımızın talep ve ihtiyaçları çerçevesinde tüm sektörlerle ve ürün gruplarına hizmet verebilecek şekilde tesis edilmesi ve desteklenmesi planlanmaktadır.

Afrika, Amerika, Avrupa ve Uzak Doğu'daki stratejik bölgelerde kurulacak YDLM'ler Ülkemiz ihraç ürünleri için birer dağıtım merkezi görevini üstlenecek ve bu merkezler ile söz konusu bölgelere yönelik olarak sürdürülebilir ihracat artışı sağlanacak, dış ticarete maliyetler azaltılacak ve ihraç ürünlerimiz yeni pazarlara en etkin ve verimli yoldan ulaştırılarak ihracatçılarımızın rekabet gücü artırılabilecektir.

Diğer taraftan, başarılı bir e-ticaret stratejisinin temelini, rekabetçi fiyatların yanı sıra, etkin bir lojistik hizmeti sunulması da oluşturmaktadır. Lojistik, e-ticarete yönelik stratejik fiyatlandırma ve müşteri memnuniyetinde kilit rol oynamaktadır. Bu bağlamda, yurtdışında kurulması planlanan lojistik merkezlerde Türk e-ticaret girişimlerinin lojistikle ilgili ihtiyaç duyabilecekleri gümrükleme, ambalajlama, birleştirme ve ayırma, elleçleme, envanter yönetimi, dağıtım, depolama, iade işlemleri, ikmal, paketleme, paletleme, yükleme gibi bir çok konuda hizmet ve destek sağlanması öngörülmektedir.

Ayrıca, YDLM'lerin, küresel ticarete payı hızla artan e-ticaret girişimlerinin lojistik imkân ve kabiliyetlerini artırarak bu tarz girişimlerin başarılı birer yatırıma dönüşmesinde önemli bir role sahip olacağı düşünülmektedir. Bu açıdan YDLM'ler uçtan uca ve dijitalleştirilmiş çözümlerle aynı zamanda ülkemizin e-ihracat operasyonlarının geliştirilmesinde ve hızlandırılmasında da önemli rol oynayacaktır.

Diğer taraftan, Bakanlığımız ilgili kuruluşu EXIMBANK'ın Ülkemiz ihracatçısını destekleme misyonu kapsamında döviz kazandırıcı hizmet faaliyetleri yürüten firmaların ihtiyaçlarına uygun çözümler sunulmaktadır.

Bu kapsamda, 2021 yılı ilk 11 aylık dönemde EXIMBANK tarafından sağlanan kredi kullandırım tutarı 20,8 milyar ABD doları olup lojistik ve taşımacılık sektörüne sağlanan kredi kullandırım tutarı 2,7 milyar ABD doları seviyesinde gerçekleşmiştir. Ayrıca, yakın dönemde hizmet faaliyetleri de sigorta programı kapsamına alınmış böylece, hizmet ihracatçılarının da uluslararası ticarete güvenli bir ortamda faaliyetlerini sürdürebilmeleri amaçlanmıştır.

Sevk Sonrası Reeskont Kredisi Programı kapsamında EXIMBANK sigorta poliçesini teminata alarak kredi kullanılabilmektedir. Program kapsamında ihracatçıların vadeli satışlarından doğan ihracat alacakları EXIMBANK'a temlik edilerek finansman imkânı sağlanmaktadır. 2021 yılı ilk 7 aylık dönemdeki kredi tutarı 325 milyon Amerikan doları olarak gerçekleşmiştir.

EXIMBANK ile yurt dışı müteahhitlik firmaları ve yurt içinde ihracata yönelik sipariş esasına göre yatırım malı üretimi yapan firmaların ihtiyaç duydukları yurt dışına yönelik geçici avans, kesin teminat mektubu ve teminat akreditifi talepleri karşılanmaktadır. Ayrıca, ihracatçılarımızın finansman ihtiyaçlarını karşılayabilmek amacıyla EXIMBANK kaynaklarına ve TCMB kaynağına ek olarak uluslararası fon kuruluşlarından da kaynak temin edilmektedir. Orta-uzun vadeli ve uygun maliyetli olarak sağlanan bu kaynakların ihracatçılara dağıtımı da firmaların KOBİ vasıfları, üretilen ürünlerin teknoloji grupları, kadın istihdam seviyeleri, sürdürülebilirlik analizleri gibi hem EXIMBANK hem de uluslararası fon kuruluşlarınca önem verilen hususlar kapsamında yapılmaktadır.